

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul de Arte "Nicolae Botgros" or. Soroca

"Aprob"

Directorul Colegiului de Arte

„Nicolae Botgros” din Soroca

GUȚU Emilian

"12" 03

Curriculumul modular

F.01.O.015 Artă vorbirii scenice. Tehnica vorbirii scenice

Specialitatea 21580 Regie

Calificarea 265417 Regizor artistic

Soroca 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

GRIGENCO Tamara – Om Emerit, grad didactic I, profesor, Colegiul de Arte „Nicolae Botgros”

Aprobat:

La ședința Consiliului metodic – științific al Colegiului de Arte „Nicolae Botgros” din
„22” 08 2017,

GUȚU Emilian, Director

Recenzenți:

1. GUȚU Emilian profesor grad didactic I, Director Colegiul de Arte „Nicolae Botgros”

2. RUSNAC Tatiana profesor grad didactic I, Director adjunct munca instructiv-didactică Colegiul
de Arte „Nicolae Botgros”

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....	4
III. Competențele profesionale specifice modulului	4
IV. Administrarea modulului	5
V. Unitățile de învățare	6
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	8
VII. Studiu individual ghidat de profesor.....	8
VIII. Lucrările practice recomandate	9
IX. Sugestii metodologice	9
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	10
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	11
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	11

I. Preliminarii

Unitatea de curs „Arta vorbiri scenice” este concepută ca formă de perfecționare și cizelare a tehnicii vorbirii scenice și expresiei artistice, a cuvântului ce duce spre un echilibru perfect între respirație, voce și rostire, spre o vorbire clară, simplă, cu sens și naturalețe.

Obiectivul unității de curs, este de a altoi tinerii generații, dragostea față de limba vorbită prin intermediul expresiei artistice a cuvântului, dezvoltându-i limpezime în gândire și claritate în vorbire.

Această unitate de curs formează și conduita care vizează prezența valorilor personale, integrarea specialistului în condițiile reale ale societății mereu în schimbare, printr-o comunicare inteligentă o vorbire coerentă, un limbaj bogat în expresii artistice.

II. Motivația, utilitatea modului pentru dezvoltarea profesională

Unitatea de curs „Arta vorbirii scenice” vizează acumularea cunoștințelor despre rolul educației artistice în dezvoltarea personalității, aprecierea personalităților culturii naționale și universale, formează abilități de apreciere a importanței exprimării creative a ideilor, expresiilor, emoțiilor, formează deprinderi practice de moderare a diferitor activități culturale.

Deoarece calitatea educației este o condiție indispensabilă pentru formarea profesională, această unitate de curs se încadrează în standardul profesional făcând ca elevul să beneficieze de un învățământ modernizat cu următoarele achiziții finale ale învățării.

- Cunoașterea tehnicii vorbirii scenice.
- Cunoașterea logicii vorbirii scenice.
- Interpretarea în scenă a diferitor opere literare; folclorice, patriotice, lirice, dramatice, satirice.
- Alcătuirea scenariilor.
- Cunoașterea Sistemului - C.S. Stanislavschii (Arta trăirii).

Această unitate de curs prevede legătura interdisciplinară: Arta actorului, Etnografia și folclorul, Scenaristica, Regia activităților artistice, Literatura muzicală, Regia sonoră.

Cunoștințele și abilitățile obținute în cadrul cursului pot fi aplicate în practica de organizare a concertelor, matineelor, seratelor tematice, activităților artistice publice, cât și moderarea acestora. Modulul „Tehnica vorbiri scenice” este piatra de temelie a pregătirii profesionale pe parcursul căreia elevii sunt inițiați în anatomia și fiziologia aparatului fono-respirator, masajul igienic, particularitățile fiziologice ale aparatului de fonațiune, calității vocii, dicțiunii, care urmărește educarea rostirii - arta de a emite clar sunetele vorbirii.

III. Competențele profesionale specifice modului.

- CS1. Demonstrarea exercițiilor de mânăuie corectă a respirației.
- CS2. Selectarea și demonstrarea exercițiilor de articulare a vocalelor.
- CS3. Identificarea și demonstrarea exercițiilor de articulare a consoanelor, diftongilor și triptongilor.
- CS4. Interpretarea proverbelor, zicătorilor, cimiliturilor.
- CS5. Selectarea povestirilor.
- CS6. Realizarea scenică a povestirilor.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitate a de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
I	60	15	15	30	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Dezvoltarea tehnicii vorbirii scenice.		
UC1. Aplicarea tehnicii vorbiri scenice în arta recitatorului.	1. Aparatul de vorbire și rolul antrenării lui. 2. Automasajul – metoda de lucru asupra aparatului de vorbire. Anatomia și fiziologia aparatului respirator. 3. Respirația calitativă. Exerciții de antrenare. 4. Respirația cantitativă, respirația dirijată. Exerciții de antrenare. 5. Selectarea povestirelor, biografia și creația autorului.	A1. Pregătirea aparatului pentru exersare, masajul igienic. A2. Utilizarea corectă a respirației. A3. Identificarea și demonstrarea exercițiilor pentru dezvoltarea respirației calitative. A4. Identificarea și demonstrarea exercițiilor pentru dezvoltarea respirației cantitative. A5. Analiza povestirilor.
2. Vocea		
UC2. Demonstrarea exercițiilor de dezvoltare a calităților vocii.	6. Particularitățile fiziologice ale aparatului de fonațiune. 7. Calitățile vocii umane. Registrele vocii. Pozarea vocii. 8. Volubilitatea vorbirii. Exerciții pentru dezvoltarea calității vocii (varietăți de tempouri, registre, intensitate vocală).	A6. Comentarea particularităților fiziologice a aparatului de fonațiune. A7. Selectarea și demonstrarea exercițiilor de antrenare, pentru dezvoltarea calității vocii. A8. Explicarea necesității exersării.

3. Dicția		
UC3. Interpretarea exercițiilor de eliminare a defectelor în vorbire.	9. Defecte în vorbire și remedierea lor.	A9. Demonstrarea exercițiilor de remediare a defectelor în vorbire.
	10. Studiul articulației.	A10. Selectarea materialelor pentru articulare.
UC4. Demonstrarea exercițiilor de articulare a vocalelor, consoanelor, diftongilor și triftongilor.	11. Vocalele, fiziologia sunetelor, diftongii și triftongii limbii române.	A11. Demonstrarea exercițiilor de articulare corectă a diftongilor și triftongilor.
	12. Exerciții de articulare a vocalelor.	A12. Argumentarea necesității articulației vocalelor.
	13. Descrierea și rostirea corectă a consoanelor. Exerciții de articulare.	A13. Selectarea proverbelor, zicătorilor, cimiliturilor.
	14. Exerciții de articulare pe texte (proverbe, zicători, cimilituri.)	A14. Respectarea regulilor de articulare în povestire.
	15. Lucrul asupra povestirilor, biografia și creația autorului.	A15. Eliminarea defectelor vorbirii în interpretarea scenică a textului literar.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Dezvoltarea tehnicii vorbirii scenice.		5	5	6
2.	Vocea		3	3	10
3.	Dicția		7	7	14
	Total	60	15	15	30

VII Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Dezvoltarea tehnicii vorbirii scenice.			
Masajul igienic.	Exerciții de antrenare.	Demonstrare	Săptămâna 1
Studiul respirației recitatorului.	Exerciții de antrenare.	Demonstrare	Săptămâna 2
Consoanele sonate și nesonate.	Tabelul consoanelor limbii române.	Comunicare	Săptămâna 3
Vocea			
Exerciții pentru înlăturarea defectelor în vorbire.	Cimilituri.	Demonstrare	Săptămâna 4-5
Exerciții de respirație cu imaginație.	Exerciții de antrenare.	Demonstrare	Săptămâna 6
Exerciții de respirație la rostirea textelor.	Fragmente din povestiri.	Prezentare	Săptămâna 7-8
Dicția			
Formele limbajului.	Rezumat	Analiza	Săptămâna 9-10
Rolul intonației în Arta vorbirii scenice.	Exerciții pentru dezvoltarea intensității vocii.	Relatare	Săptămâna 11-12
Automatizmul vibrant cu sunet.	Exerciții pentru dezvoltarea vibrației sunetului.	Prezentare	Săptămâna 13-14
Portofoliul.	Materiale suplimentare.	Raport de evaluare	Săptămâna 15

VIII. Lucrările practice recomandate

1. Înlăturare-a defectelor în vorbire.
2. Mânuirea corectă a respirației.
3. Dezvoltare-a intensității vocii
4. Dezvoltare-a intonației.
5. Articularea vocalelor.
6. Articularea consoanelor, diftongilor și triftongilor.
7. Proverbe, zicători cimilituri.
8. Povestiri.

IX. Sugestii metodologice

Curriculumul la unitatea de curs „Arta vorbirii scenice”, cuprinde diverse unități de învățare ce țin de lucrul asupra cuvântului.

Raționalitatea temelor este predată ținându-se cont de posibilitățile oferite, de strategia - centrării pe elev în procesul educațional, când învățarea și formarea sunt intrinseci prin participarea elevului ca atare, cu sprijinul sau sub îndrumarea profesorului. Aici elevul are locul central în învățare, comportamentul său trebuie să ilustreze seriozitate, autonomie, inițiativă, angajare în căutare, în comunicare.

De aceea, profesorul, urmează să-și structureze lecțiile după ideile principale ale temei proiectate, și să-i angajeze pe elevi în jurul acestor idei, pentru a cunoaște și a înțelege, prelucra, structura procesele mai dificile. În felul acesta, cunoștințele elevilor nu mai sunt fixe, ele evoluează, se revăd, intră în noi structuri, scheme.

Studierea profundă a unității de curs „Arta vorbirii scenice” depinde de timpul pe care-l poate acorda profesorul fiecărui elev, de aceea curriculumul, prevede lecții obligatorii în grup și individuale.

Profesorul trebuie să țină cont de posibilitățile creatoare a fiecărui elev, de cultura vorbirii acestuia să promoveze și să susțină prin ghidare ocupațiile individuale ale elevilor. Predarea cursului implică gândire strategică și creatoare, care face posibilă stăpânirea cu succes a situațiilor de învățare.

Rolul profesorului este de a organiza inițial informațiile, problemele, sarcinile, apoi de a clarifica cu elevii motivația cunoașterii, a asista la găsirea semnificațiilor, facilitând, ghidând, structurând, oferind puncte de sprijin fiind de fapt un îndrumător.

O atenție deosebită trebuie atrasă selectării repertoriului, care va fi compus din diverse genuri de literatură artistică, a autorilor autohtoni, clasici, contemporani, a diferitor popoare și va purta un înalt caracter artistic. Se recomandă prezentarea publică a operelor studiate, la finele fiecărui semestru în scopul demonstrării rezultatelor obținute de elevi asupra respirației, dicției, vocii.

Punând accent pe abilitățile, competențele, procesele cognitive ale elevilor, profesorul va încuraja elevii în căutarea independentă a sensurilor prin prelucrările și interpretările proprii, pentru obținerea rezultatelor scontate, profesorul va folosi diverse tehnici interactive, studiu de caz, exersări, discuții, convorbiri, analize, momente poetice etc.

Pentru predarea-învățarea modului în cauză se recomandă utilizarea următoarelor metode de învățare.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Nr. crt.	Unitatea de învățare	Metodele de învățare recomandate		
		Prelegeri	Practică	Individual
1.	Dezvoltarea tehnicii vorbirii scenice	• Povestire • Explicație	• Explicație • Descoperire	• Exerciții • Demonstrație
2.	Vocea	• Demonstrație • Conversație didactică	• Exerciții • Demonstrație	• Exerciții • Demonstrație
3.	Dicția	• Explicație • Expunere didactică.	• Conversație • Exerciții	• Exerciții • Munca cu manualul

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Activitățile de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea unui feedback continuu, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

Axarea procesului de învățare-predare-evaluare pe competențe presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea continuă va fi structurată în evaluări formative și evaluări sumative (finale) ce țin de interpretarea creativă a informațiilor și de capacitatea de a rezolva situațiile de problemă.

Pentru a eficientiza procesele de evaluare, înainte de a demara evaluările, cadrul didactic va aduce la cunoștința elevilor tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare) și condițiile de realizare a fiecărei evaluări.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Exerciții selectate pentru mânguirea corectă a respirației.	• Înțelegerea enunțului exercițiului. - Corectitudinea executării exercițiilor. - Modul de interpretare a exercițiilor.
2.	Exerciții selectate pentru articularea vocalelor.	• Înțelegerea enunțului exercițiului. - Corectitudinea executării exercițiilor. - Modul de interpretare a exercițiilor.
3.	Exerciții selectate pentru articularea consoanelor, diftongilor și triftongilor.	• Înțelegerea enunțului exercițiului. - Corectitudinea executării exercițiilor. - Modul de interpretare a exercițiilor.
4.	Proverbe, zicători, cimituri selectate.	• Originalitatea mesajelor emise prin utilizarea

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
		formelor stilistice. Corectitudinea logică a formulărilor.
5.	Povestiri selectate.	Delimitarea valorii de non-valoare și de falsă valoare.
6.	Interpretarea scenică a povestirilor.	- Utilizarea tehnicii vorbirii scenice în realizarea scenică a povestirii. - Respectarea normelor literare. - Ținuta scenică.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Material didactic, proiector, calculator conectat la internet.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Grigore Rusu „Arta vorbirii” Editura „Lyceum” Chișinău 1998	Biblioteca	2
2.	A.T Heghel „Citirea expresivă” Editura „Lumina” Chișinău 1983.	Biblioteca	2
3.	„Arta actorului” volumul I, Editura „Didactica și Pedagogia” București 1970	Biblioteca	1
4.	„Arta actorului” volumul II, Editura „Didactica și Pedagogia” București 1970	Biblioteca	1
5.	Alexei Palii, „Cultura comunicării” Editura „Epigraf” 2000	Biblioteca	3
6.	Boris Zahava „Măiestria actorului și regizorului” Editura „Prosvetsenie” Moscova 1973	Biblioteca	5
7.	„Maxime și cugetări” Editura „Epigraf” Chișinău 2007.	Biblioteca	2
8.	Chaikovskii – Mereșanu C. „Literatura muzicală moldovenească” Chișinău 1982	Biblioteca	3
9.	„Literatura muzicală din țările de peste hotare I” Volumul I 1968	Biblioteca	3
10.	Literatura artistică a scriitorilor autohtoni, clasici și contemporani: scenarii, versuri, fabule, proză, dramaturgie	Biblioteca	
11.	http://www.dictione.ro/	Internet	
12.	http://www.oratorica.md/arta-vorbirii	Internet	